

Uluslararası mutluluk farklılıkları

ABDULLAH BARUT^{*}

1 Giriş

Mutluluk, insanların hemen hemen herkesin hayatında önemli bir yer tutar ve dünya genelinde insanların mutluluğu, birçok ülke için önemli bir hedef haline gelmiştir. Ancak tüm ülkeler aynı mutluluk seviyesine sahip değildir ve bazı ülkeler daha mutlu ya da daha mutsuz olarak görülmektedir. Bununla birlikte, sadece mutluluğun ölçümüne odaklanmak yeterli değildir. Ayrıca, ülkelerin ekonomik, sosyal, siyasi ve kültürel faktörlerini de değerlendirmek gerekmektedir. Örneğin, ekonomik refah, sağlık, eğitim, adalet, özgürlük ve sosyal bağlar, mutluluğu artırmak için önemli faktörler olarak kabul edilmektedir. Günlük dilde refah, mutluluk ve memnuniyet gibi anlamlara taşır ancak felsefe ve psikolojik gibi teknik bağlamlarda anlamları farklıdır. Refah kavramı ayrıca, ekonomik duruma atıfta bulunmak için de kullanılır. Peki konumuzda Refah hangi analama taşır. Sosyal refah, bir kişinin yaşam kalitesini belirlemede yer alan ve nihayetinde, onu barışçıl bir varoluştan mahrum bırakmadan, barışçıl bir varoluştan zevk almasına ve sürdürmesine izin verecek olan faktörler veya unsurlar kümesini ifade eder. Bu faktörler ekonomik, sosyal ve kültürel yönleri içerir ve hemen hemen aynı şekilde etkileyecektir. Rafaha adil bir biçimde nasıl ulaşırız? Dünyanın her yerinde herkes ayrımcılık yapmadan hayata kalabilmesi için sosyal korumunda mıdır? Gördüğümüz gibi bir kaç ülkenin insanlar hayat temeli oluşturan şeylerden yoksunlar. kimi günde yemeden uyuyor kimi sağlık, eğitim gibi konularda da yoksunlar. Bu bağlamda, “Uluslararası mutluluk farklılıkları” konumuzu, farklı ülkelerin farklı faktörlerle mutluluk seviyelerini nasıl etkilediğini ve mutluluğu artırmak için neler yapabileceğimizi anlamamıza yardımcı olacaktır.

1.1 Çalışmanın Amacı

Dünya genelindeki ülkelerin mutluluk seviyeleri, gelir düzeyleri, eğitim seviyeleri, sağlık koşulları, sosyal faktörler, kültürel farklılıklar gibi birçok değişkeni içerir. Bu veriler, istatistiksel analiz yöntemleri kullanılarak işlenecek ve farklı ülkelerin mutluluk seviyelerini etkileyen faktörlerin belirlenmesine yardımcı olacaktır. genel olarak inanılan düşük bir gelir seviyesinin mutsuzluğa yol açacağı veya mutluluğun gelir seviyesi arttıkça aynı oranda artacağı beklentisi çalışmamızın sonucu olarak alınmıştır ki bu doğru değildir. Yüksek gelir grubuna

---

^{*}18080656, [Github Repo](#)

ait ülkelerde mutluluk açısından yüksek puanlar alınmamaktadır. yoksulluk, insani gelişme, mutluluk ve bireysel refaha ilişkin verilerden hareketle yoksul ülkeler çerçevesinde ülkeler arasında yapılan karşılaştırmalar sonucunda mutluluğun tamamen yaşam kalitesine bağlı bir olgu olarak değerlendirilemeyeceği sonucuna varabiliriz. Her ülkenin benimsediği refah sistemine göre farklılık gösteren ve bireyler arasındaki ekonomik, sosyal ve cinsiyet açısından eşitsizliği gidermeyi amaçlayan bu hakların korumayı çalışan ülkeler birçoğu bu hakların en az bir tanesi için planlanan amaç açısından benzerlik göstermektedir. Bu haklar ayırım gözetilmeksizin herkes için geçerli olması gerekir.

1.2 Literatür

Daha İyi Yaşam için, vatandaşların toplumların refahını ölçme konusundaki tartışmalara katılmayı ve tüm yaşamlarımızı şekillendiren politika oluşturma sürecine daha bilinçli ve daha aktif olmalarını sağlamayı amaçlamaktadır. Özellikle 2000'li yıllarda refahı sadece gelir ile tanımlamak bireylerin, toplumların ve hatta ülkelerin refahlarının iyi olduğunu göstermemektedir. Bu sebeple refahı daha kapsamlı ele alan bu endeks, bireylerin hangi alanlarda daha mutlu olduğunu ele almaktadır. Bu endeks ile ülkeler geride kaldıkları kriterler konusunda politika üretebilmekte ve bireylerin refahlarını maksimum kılacak uygulamaları yürürlüğe koyabilmektedir.

Çalışmaların çoğu ailelere ve bireylere odaklanmış ve kadının rolünü görünmez kılmıştır. Ama bu her devlet için geçerli değil. Libral rejimler hizmet sunumunu piyasaya bırakarak cinsiyet ilişkilerine kayıtsız kalmaktadır (Wolff, 1992). Bir deneyde, Çocuklu çiftlerden oluşan benzersiz bir örneklem kullanarak, boşanmış bireyler, evlilikten ayrıldıktan sonra ekonomik refahtaki cinsiyet farkını tahmin ediyor. Ayrılmadan önce çalışanlar boşandıklarında daha az cinsiyet farkı gördüğünü söyler (Kuhn vd., 2020). Yaşam memnuniyeti hane halkı gelirinin, yaşın, cinsiyetin, işgücü durumu ve eğitim durumunun bir fonksiyonu olarak gösterilebilir.

Ayrıca bireyin sağlık durumu, kentsel farklılıkla, bireyin yaşadığı döneme göre hayata bakış açıları ve umutları mutluluğu açıklamada kullanılabilmektedir (Kahyaoglu, 2008). Bir ekonomideki bütün kişiler yaşamları boyunca üretim sürecine emek, sermaye veya servetleriyle katılarak yaşamlarını sürdürmek için yeterli bir gelir sağlamak durumunda olmayabilirler. Hastalık, sakatlık, yaşlılık, işsizlik gibi nedenlerle yeterli bir gelir elde edilemeyebilir ve yeterli servet stoklarına sahip olunamayabilir. Bu nedenle devlet kendi kusurları olmaksızın geçimlerini tamamen ya da kısmen sağlayamayanların yeterli bir gelire kavuşmalarını mümkün kılan yeniden dağılım tedbirlerini almak zorundadır. Ekonomik süreç içerisinde fonksiyonel gelir dağılımı ile ilk olarak ortaya çıkan gelir brüt gelirdir. Bunların sağlandığı zaman yaşam memnuniyet oranları artacaktır.

Kapitalist sistemin ortaya çıkardığı bir sorun olan gelir eşitsizliği, kimi zaman muhtaç durumda kalmaya kadar varabilmektedir. Refah devleti, söz konusu eşitsizliği gidermek ve insanlara onurlu bir yaşam sağlamak amacıyla ortaya çıkmıştır. Refah devleti, muhtaç durumda kalan vatandaşlara en azından asgari yaşam seviyesi temin etmek ve sosyal adaleti sağlamak amacıyla devletin müdahalesini gerekli kılmaktadır. Dar anlamda sosyal refah devleti uygulamalarına tüm ülkelerde rastlamak mümkünken, geniş anlamda sosyal refah devleti uygulamaları ise daha kapsamlı ve geniş kaynaklar aktarılmış bir sistemi gerekli kılmaktadır.

Bu bağlamda, hazırlanan bu çalışmada Türkiye'nin refah devleti uygulamalarının kapsamı ve etkinliği ortaya konmaya çalışılmış ve mevcut eksikliklerin kaynağı ile yapılması planlanan gelişmeler açıklanmaya çalışılmıştır (RAKICI ve YILMAZ, 2011).

2 Kaynakça

- Kahyaoğlu, O. (2008). *Yaşam memnuniyeti ve yaşam memnuniyetini etkileyen değişkenler ile ekonometrik uygulama: Türkiye örneği*. (Yayımlanmamış doktora tezi). DEÜ Sosyal Bilimleri Enstitüsü.
- Kuhn, M., Schularick, M. ve Steins, U. I. (2020). Income and wealth inequality in America, 1949–2016. *Journal of Political Economy*, 128(9), 3469-3519.
- RAKICI, C. ve YILMAZ, T. Z. (2011). Refah Devleti Kavramı ve Türkiye’de Refah Devleti Uygulamaları. *Finans Politik ve Ekonomik Yorumlar*, (559), 5-5.
- Wolff, E. N. (1992). Changing inequality of wealth. *The American Economic Review*, 82(2), 552-558.